

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7To/36/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7621010096
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Osif
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7621010096.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Osifa a sudcov JUDr. Margaréty Jurkovej Žoldákovovej a Ing. JUDr. Milana Husťáka, na verejnom zasadnutí konanom dňa 27. júna 2024, v trestnej veci proti obžalovaným A. B. a C. C. D., pre pokračovací trestný čin skrátenia dane a poistného podľa § 148 ods. 5 Tr. zák. účinného do 31.12.2005 čiastočne formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31.12.2005 (v bode jedna) a čiastočne samostatným konaním (v bode dva a tri) a pokračovací trestný čin skrátenia dane a poistného podľa § 148 ods. 4 Tr. zák. účinného do 31.12.2005 formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31.12.2005, o odvolaní prokurátora a obžalovaných proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 4T/15/2021 zo dňa 09.11.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Tr. por. zrušuje napadnutý rozsudok vo výroku o treste v časti, ktorým bol obžalovaný podľa § 55 ods. 1 písm. c) Tr. zák. č. 140/1961 Zb. z. (účinného do 31.12.2005) uložený trest prepadnutia veci a vo výroku o uložení ochranného opatrenia, ktorým podľa § 73 ods. 1 písm. d) Tr. zák. č. 140/1961 Zb. z. (účinného do 31.12.2005) bolo uložené zhabanie veci.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. v rozsahu zrušenia napadnutého rozsudku vec vracia súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Podľa § 319 Tr. por. zamietá odvolanie krajského prokurátora a obžalovaného A. B. a obžalovaného C. C. D..

Inak napadnutý rozsudok ostáva nezmenený.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 4T/15/2021 zo dňa 09. novembra 2023 boli obžalovaný A. B. a obžalovaný C. C. D. uznaní za vinných na tom skutkovom základe, že

v prvom bode rozsudku obžalovaní A. B. a C. C. D. ako zodpovedné osoby spol. E. F., E., G. XX, E. H. I., IČO: XX XXX XXX, ktorými boli obžalovaný A. B., vystupujúci v pozícii riadiaceho pracovníka pre obchodovanie s minerálnymi olejmi a obžalovaný C. C. D. v pozícii konateľa spoločnosti, potom ako spol. E. F., E. v jednotlivých zdaňovacích obdobiach 02/2002, 10/2002, 03/2003, 04/2003, vznikla v zmysle § 4 písm. j/ zák. č. 239/2001 Z. z. o spotrebnej dani z minerálnych olejov v tom čase účinnom znení (ďalej len „zákon o spotrebnej dani“) daňová povinnosť na dani z minerálnych olejov, pretože došlo ku držbe minerálneho oleja, a to 91.819,10 litrov motorovej nafty podpoložka kombinovanej nomenklatúry 27 10 19 41 so sadzbou spotrebnej dane 11.200 Sk/1000 litrov v roku 2002 a 11.800 Sk/1000 litrov v roku 2003, ktorej pôvod a spôsob nadobudnutia nevedeli preukázať a súčasne ako sa spoločnosť stala v zmysle § 5 písm. j/ zákona o spotrebnej dani dlžníkom,

v úmysle skrátiť spotrebnú daň z minerálnych olejov po predchádzajúcej vzájomnej dohode nepodali v rozpore s ustanovením § 23 ods. 2, 4 zákona o spotrebnej dani najneskôr do 25. dňa mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom vznikla daňová povinnosť príslušnému Colnému úradu Poprad za

spoločnosť v jednotlivých obdobiach daňové priznania a v rovnakej lehote spotrebnú daň nezaplatili, a to za zdaňovacie obdobia:

02/2002 pri objeme motorovej nafty 6.500 l daň vo výške 72.800 Sk (2.416,52 Eur)

10/2002 pri objeme motorovej nafty 22.157,20 l daň vo výške 248.160,64 Sk (8.237,42 Eur)

03/2003 pri objeme motorovej nafty 10.736,90 l daň vo výške 126.695,42 Sk (4.205,52 Eur)

04/2003 pri objeme motorovej nafty 52.425 l daň vo výške 618.615 Sk (20.534,26 Eur)

čím takto za uvedené obdobia skrátili spotrebnú daň z minerálnych olejov vo výške 1.066.271,06 Sk (35.393,72 Eur),

v bode dva napadnutého rozsudku obžalovaný A. B. ako zodpovedná osoba spol. E. F., E., G. XX, E. H. I., IČO: XX XXX XXX, vystupujúca v pozícii konateľa, potom ako spol. E. F., E. v zdaňovacom období 09/2003 vznikla v zmysle § 4 písm. j/ zákona o spotrebnej dani daňová povinnosť na dani z minerálnych olejov, pretože došlo ku držbe minerálneho oleja, a to 59.186,50 litrov motorovej nafty podpoložka kombinovanej nomenklatúry 27 10 19 41 so sadzbou spotrebnej dane 14.500 Sk/1000 litrov, ktorej pôvod a spôsob nadobudnutia nevedel preukázať a súčasne ako sa spoločnosť stala v zmysle § 5 písm. j/ zákona o spotrebnej dani dlžníkom,

v úmysle skrátiť spotrebnú daň z minerálnych olejov nepodal v rozpore s ustanovením § 23 ods. 2, 4 zákona o spotrebnej dani najneskôr do 25. dňa nasledujúceho mesiaca príslušnému Colnému úradu Poprad za spoločnosť daňové priznanie a v rovnakej lehote spotrebnú daň pri objeme motorovej nafty 59.186,50 l vo výške 858.204,25 Sk (28.487,16 Eur) nezaplatil, čím takto za obdobie 09/2003 skrátil spotrebnú daň z minerálnych olejov vo výške 858.204,25 Sk (28.487,16 Eur),

v bode tri napadnutého rozsudku obžalovaný A. B. ako zodpovedná osoba spol. A. E., J. X, E. H. I., IČO: XX XXX XXX, konajúci v pozícii konateľa spoločnosti, potom ako spol. DIESMAL s.r.o. vznikla v zmysle § 4 písm. j/ zákona o spotrebnej dani daňová povinnosť na dani z minerálnych olejov, pretože došlo ku držbe minerálneho oleja, a to v zdaňovacích obdobiach

01/2002 až 11/2002 v objeme 5.299.860,30 litrov motorovej nafty podpoložka kombinovanej nomenklatúry 27 10 19 41 so sadzbou spotrebnej dane 11.200 Sk/1000 litrov,

02/2002 až 04/2002, 06/2002 až 10/2002 v objeme 91.705 litrov motorového benzínu podpoložka kombinovanej nomenklatúry 27 10 11 41 so sadzbou spotrebnej dane 14.500 Sk/1000 litrov,

ktorých pôvod a spôsob nadobudnutia nevedel preukázať a súčasne ako sa spoločnosť stala v zmysle § 5 písm. j/ zákona o spotrebnej dani dlžníkom,

v úmysle skrátiť spotrebnú daň z minerálnych olejov nepodal v rozpore s ustanovením § 23 ods. 2, 4 zákona o spotrebnej dani najneskôr do 25. dňa mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom vznikla daňová povinnosť príslušnému Colnému úradu Poprad za spoločnosť v jednotlivých obdobiach daňové priznania a v rovnakej lehote spotrebnú daň nezaplatil, a to za zdaňovacie obdobia:

motorová nafta:

01/2002 pri objeme motorovej nafty 256.130 l daň vo výške 2.868.656 Sk (95.221,93 Eur)

02/2002 pri objeme motorovej nafty 110.976 l daň vo výške 1.242.931,20 Sk (41.257,76 Eur)

03/2002 pri objeme motorovej nafty 287.184,80 l daň vo výške 3.216.469,76 Sk (106.767,24 Eur)

04/2002 pri objeme motorovej nafty 481.684,50 l daň vo výške 5.394.866,40 Sk (179.076,76 Eur)

05/2002 pri objeme motorovej nafty 384.435 l daň vo výške 4.305.672 Sk (142.922,13 Eur)

06/2002 pri objeme motorovej nafty 503.770 l daň vo výške 5.642.224 Sk (187.287,53 Eur)

07/2002 pri objeme motorovej nafty 758.720 l daň vo výške 8.497.664 Sk (282.070,77 Eur)

08/2002 pri objeme motorovej nafty 770.000 l daň vo výške 8.624.000 Sk (286.264,36 Eur)

09/2002 pri objeme motorovej nafty 628.400 l daň vo výške 7.038.080 Sk (233.621,46 Eur)

10/2002 pri objeme motorovej nafty 893.460 l daň vo výške 10.006.752 Sk (332.163,31 Eur)

11/2002 pri objeme motorovej nafty 225.100 l daň vo výške 2.521.120 Sk (83.685,85 Eur)

čím takto za uvedené obdobia v prípade motorovej nafty skrátil spotrebnú daň z minerálnych olejov vo výške 59.358.435,36 Sk (1.970.339,09 Eur),

motorový benzín:

02/2002 pri objeme motorového benzínu 4.903 l daň vo výške 71.094 Sk (2.359,89 Eur)

03/2002 pri objeme motorového benzínu 11.450 l daň vo výške 166.025 Sk (5.511,02 Eur)

04/2002 pri objeme motorového benzínu 1.182 l daň vo výške 17.139 Sk (568,91 Eur)

06/2002 pri objeme motorového benzínu 28.170 l daň vo výške 408.465 Sk (13.558,55 Eur)

07/2002 pri objeme motorového benzínu 10.000 l daň vo výške 145.000 Sk (4.813,12 Eur)

08/2002 pri objeme motorového benzínu 20.000 l daň vo výške 290.000 Sk (9.626,24 Eur)

09/2002 pri objeme motorového benzínu 6.000 l daň vo výške 87.000 Sk (2.887,87 Eur)
10/2002 pri objeme motorového benzínu 10.000 l daň vo výške 145.000 Sk (4.813,12 Eur)

čím takto za uvedené obdobia v prípade motorového benzínu skrátil spotrebnú daň z minerálnych olejov vo výške 1.329.723 Sk (44.138,72 Eur),

Obžalovaný A. B. a obžalovaný C. C. D. v prvom bode rozsudku spoločným konaním skrátili daň z minerálnych olejov vo výške 1.066.271,06 Sk (35.393,72 Eur), a obžalovaný A. B. v bodoch dva tri rozsudku skrátil spotrebnú daň z minerálnych olejov v celkovej výške 61.546.362,61 Sk (2.042.964,97 Eur).

Obžalovanému A. B. za to bol podľa § 148 ods. 5 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. (účinného do 31.12.2005) s použitím § 40 ods. 1, 5 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. (účinného do 31.12.2005) uložený trest odňatia slobody v trvaní 22 (dvadsaťdva) mesiacov.

Podľa § 58 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. (účinného do 31.12.2005) výkon uloženého trestu odňatia slobody mu bol podmienene odložený, a to podľa § 59 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. (účinného do 31.12.2005) na skúšobnú dobu v trvaní 22 (dvadsaťdva) mesiacov.

Obžalovanému C. C. D. za to bol podľa § 148 ods. 4 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. (účinného do 31.12.2005) s použitím § 40 ods. 1, 5 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. (účinného do 31.12.2005) uložený trest odňatia slobody v trvaní 15 (pätnásť) mesiacov.

Podľa § 58 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. (účinného do 31.12.2005) výkon uloženého trestu odňatia slobody mu bol podmienene odložený a podľa § 59 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. (účinného do 31.12.2005) súd mu určil skúšobnú dobu v trvaní 15 (pätnásť) mesiacov.

Podľa § 55 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. (účinného do 31.12.2005) súd uložil obžalovaným trest prepadnutia vecí, a to finančných prostriedkov vo výške 9.414,79 € (283.630 Sk) zaistených pri prehliadke iných priestorov v priestoroch firmy SPIŠ TRANS s.r.o., Hviezdoslavova 47, Spišská nová Ves s tým, že podľa § 55 ods. 6 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. (účinného do 31.12.2005) vlastníkom prepadnutých vecí sa stáva štát.

Podľa § 73 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. (účinného do 31.12.2005) súd uložil ochranné opatrenie - zhabanie vecí, a to pištoľ zn. K. L. XX cal. 9 mm talianskej výroby, v.č. záveru 010009 + 9 ks nábojov, v.č. pištole CAT 6236 8mm cs, Perkusná pištoľ E. M. N. CAL. 36 MADE IN ITALY, olovené gule do perkusnej pištole 2 x balenie po počte 48+31 pištoľ zn. C. XX-X cal. 8 mm, výr. č. TPA 536201

Podľa § 73 ods. 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. (účinného do 31.12.2005)) vlastníkom zhabaných vecí sa stáva štát.

Proti tomuto rozhodnutiu v zákonom stanovenej lehote podali odvolanie prokurátor a obžalovaní A. B. a C. C. D..

Prokurátor v písomných dôvodoch odvolania uviedol, že rozhodnutie okresného súdu vo výroku o vine považuje za správne a zákonné, ale okresný súd pochybil pokiaľ obžalovaným neuložil aj peňažné tresty v zmysle § 53 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31.12.2005, nakoľko ich neuloženie považuje za rozporné s účelom trestu podľa § 23 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31.12.2005 a tým za nedostatočnú reakciu súdu na spôsobený majetkový následok.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31.12.2005 je účelom trestu chrániť spoločnosť pred páchatelmi trestných činov, zabrániť odsúdenému v ďalšom páchaní trestnej činnosti a vychovať ho k tomu, aby viedol riadny život a tým výchovne pôsobil aj na ostatných členov spoločnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Tr. zák. peňažný trest vo výmere od 5 000 Sk do 5 000 000 Sk môže súd uložiť, ak páchatel úmyselnou trestnou činnosťou získal alebo sa snažil získať majetkový prospech.

Vychádzajúc z citovaných ustanovení zákona, bolo potrebné obžalovaným uložiť také tresty, ktoré by ich vychovali k tomu, aby viedli riadny život, a tým výchovne pôsobiť aj na ostatných členov spoločnosti, a ktoré zároveň budú reagovať na to, že obžalovaní úmyselnou trestnou činnosťou získali majetkový prospech.

Vychádzajúc zo znenia skutkov, pre ktoré boli obžalovaní uznaní za vinných, je zrejmé, že svojím úmyselným protiprávnym konaním skrátili spotrebnú daň z minerálnych olejov, a tým sa neoprávnene obohatili, pričom protiprávneho konania sa dopustili úmyselne. Okresný súd nepochybil, keď uplatnil ustanovenie § 40 ods. 1, 5 Tr. zák. účinného do 31.12.2005, a to pri ukladaní trestov odňatia slobody, avšak vzhľadom na majetkový následok, ktorý obžalovaní svojím protiprávnym konaním spôsobili, malo byť reagované práve uložením primeraných peňažných trestov.

Uložené tresty odňatia slobody s podmieneným odkladom ich výkonu nijako nereagujú na majetkový následok a rozsah ich protiprávneho konania, ktorý aj pri prepočte na aktuálnu menu EURO pôsobí veľmi závažne, pričom ani doba, ktorá od spáchania skutkov uplynula, následok ich konania neznižuje. Práve objektívne zohľadnenie dĺžky trestného konania aplikáciou ustanovenia § 40 ods. 1, 5 Tr. zák. účinného do 31.12.2005 v prípade trestu odňatia slobody malo súčasne nájsť svoj odraz v uložení peňažného trestu, pričom práve takouto formou trestu by obžalovaní pocítili následok v zásade ich závažného protiprávneho konania, ktoré viedlo ku výraznému skráteniu spotrebnej dane z minerálnych olejov tak, ako to vyplýva zo stíhaných skutkov.

Vzhľadom na uvedené preto krajský prokurátor navrhol, aby odvolací súd postupom podľa § 322 ods. 1, 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v neprospech obžalovaných len vo výroku o treste a sám aby postupom podľa § 321 ods. 3 Tr. por. rozsudkom rozhodol tak, že obžalovaným zároveň popri podmienených trestoch odňatia slobody uloží aj primerané peňažné tresty podľa § 53 ods. 1 T r. zák. účinného do 31.12.2005.

Obžalovaný A. B. v písomných dôvodoch odvolania, ktoré odôvodnil prostredníctvom obhajcu uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za nezákonný, nakoľko mu predchádzalo procesné pochybenie, a to absencia uznesenia o začatí trestného stíhania za skutky, pre ktoré bol obžalovaný. Dňa 8. 12. 2003 bol obžalovaný A. B. obvinený v zmysle ustanovenia § 163 ods. 1 Tr. por., pričom v odôvodnení citovaného uznesenia OČTK argumentuje na strane tri a poukazuje na uznesenie zo dňa 29. 4. 2003 KR PZ Žilina vo veci Cvaško a spol.

V uvedených uzneseniach zo dňa 29. 4. 2003 nebol obžalovaný B. spomenutý a ani skutky opísané v týchto uzneseniach nie sú totožné so skutkami, ktoré mu boli neskôr kladené za vinu. Poukazujúc na vyššie uvedené, preto zastáva názor, že vo veci v ktorej mu bolo vznesené obvinenie, nikdy nebolo začaté trestné stíhanie.

Na podporu svojho tvrdenia poukázal na skutočnosť, že v tejto veci bol obvinený aj ďalší podozrivý J., ktorého údajná účasť vyšla na povrch z vyšetrovania, ale ktorému vzniesli obvinenie až po samostatnom začatí trestného stíhania. O konvalidáciu toho nezákonného stavu sa pokúsili OČTK až 1. 10. 2004, keď spojili vec na spoločné konanie.

V ďalšom obžalovaný poukázal na rozhodovaciu činnosť NS SR, a to rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 19/2016 (v čiastke č. 2/2016), kde okrem iného vyplýva, že účelom a zmyslom procesného inštitútu začatia trestného stíhania vo veci je, aby orgány prípravného konania mohli vykonávať procesné použiteľné úkony podľa Trestného poriadku smerujúce k zisteniu páchatel'a trestného činu a k vzneseniu obvinenia konkrétnej osobe hneď, ako to odôvodňuje konkrétna situácia.

Z kontextu ustanovení § 199 a § 206 Tr. por., podporených aj uvedeným judikátom vyplýva, že vzniesť obvinenie osobe dôvodne podozrivej zo spáchania konkrétneho trestného činu možno len pre skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie. Opakom vyjadrené, nemožno vzniesť obvinenie osobe podozrivej zo spáchania konkrétneho trestného činu pre iný skutok, než pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie. Z uvedeného je zrejmé, že už samotné vznesenie obvinenia jeho osobe bolo nezákonné.

V tomto smere obžalovaný upriamil pozornosť aj na nedávno zverejnený judikát 3To/5/2021, kde NS SR konštatuje, že absencia zákonného začatia trestného stíhania pre skutky, pre ktoré obžalovaným v posudzovanom trestnom konaní bolo vznesené obvinenie, je v aktuálnom štádiu trestného konania (v odvolacom konaní) neodstrániteľnou podstatnou procesnou chybou trestného konania. Absencia, a

preto nezákonnosť začatia trestného stíhania sa prenáša (v zmysle teórie plodov otráveného stromu) aj na následné vznesenie obvinenia obžalovaným a ďalšie v trestnom konaní vykonávané procesné úkony, ako aj na obžalobu a napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa.

Obžalovaný v ďalšom poukázal aj na absenciu náležitostí obžaloby, kde v zmysle ustanovenia § 235 písm. d) Tr. por. sa vyžaduje, aby obžaloba v prípade ak sa viedlo vo veci vyšetrovanie musí obsahovať odôvodnenie, ktorého náležitosti sú opísanie skutkového deja, uvedenie dôkazov, ktoré odôvodňujú podanie obžaloby, opísanie obhajoby obvineného, uvedenie stanoviska prokurátora k obhajobe obvineného a opísanie právnych úvah, ktorými sa prokurátor spravoval.

Podľa názoru obžalovaného obžaloba neobsahuje obhajobu obvineného, ani stanovisko prokurátora k obhajobe obvineného a ani právne úvahy, ktorými sa prokurátor spravoval, navyše je založená na nezákonne získaných dôkazoch z titulu nezačatia trestného stíhania vo veci.

Povinnosť rozhodovania len na podklade dôkazov vykonaných v súlade so zákonom upravuje Trestný poriadok nielen v ustanovení § 119 ods. 2 a contrario, ale aj v zásade stíhania len zo zákonných dôvodov, ktorá vyplýva zo základnej zásady trestného konania „nullum crimen sine lege“ (žiadny trestný čin bez zákona), upravenej v čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 39 Listiny základných práv a slobôd.

Porušenie uvedených zásad má za následok absolútnu neúčinnosť takto získaných dôkazov a súd pri rozhodovaní na tieto nesmie prihliadať. Dôkaz získaný v rozpore so zákonom potom prenáša svoju nezákonnosť a procesnú nepoužiteľnosť aj na ďalší dôkaz, ktorý vychádza z obsahu nezákonne zabezpečeného dôkazu.

V zmysle ustanovení Uznesenie NS SR, sp. zn. 2To 9/2013 dôkazom je znalosť alebo skutočnosť týkajúca sa objasňovanej veci, ktorá vyplýva z dôkazných prostriedkov, napr. výsluch obvineného, svedkov, poškodeného a pod. v zmysle ustanovenia § 119 ods. 2 Tr. por. Procesná použiteľnosť dôkazov je v zásade daná začatím trestného stíhania vo veci. Takéto uznesenie o začatí trestného stíhania absentuje, a preto dôkazy získané po vznesení obvinenia sú nezákonné.

Výsledkami vykonaného dokazovania bola nesprávne a nezákonné ustálená celková výška škody. Podľa § 126 ods. 3 Tr. zák., ak nemožno určiť výšku škody alebo ujmy ani jedným zo spôsobov podľa odsekov 1 a 2, alebo ak sú vážne pochybnosti o správnosti výšky škody, alebo takto určenej ujmy, určí sa jej výška na podklade odborného vyjadrenia, alebo potvrdenia právnickej osoby, ktorej pôsobnosť, alebo predmet činnosti poskytuje záruku objektívnosti určenia škody alebo ujmy; inak sa výška škody určí na podklade znaleckého posudku.

O správnosti a zákonnosti ustálenej výšky škody má vážne pochybnosti, nakoľko C. C. O., splnomocnenkyňa poškodeného počas svojej výpovede uviedla, že nemala k dispozícii celú daňovú a účtovnú dokumentáciu a rovnako Ing. Darina Luščíková, znalkyňa z odboru Ekonomie a manažment uviedla, že nemala k dispozícii celú dokumentáciu.

Nepochybne ďalším pochybením okresného súdu bolo, že nezohľadnil dostatočne fakt neprimeranej dĺžky trestného konania a jej vplyv na uloženie trestu. Povinnosťou súdov je, aby porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote bolo určitým primeraným spôsobom odškodnené. Zmiernenie trestu je aj podľa arbitrážnej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva kompenzáciou štátu za to, že došlo k narušeniu práv obžalovaného neprimeranou dĺžkou trestného konania, pričom on nemal na to žiaden vplyv.

Poukázal predovšetkým na lehotu medzi údajným spáchaním skutkov a podaním obžaloby, ako aj na lehotu medzi vznesením obvinenia a vynesením rozsudku súdu prvého stupňa. V zmysle uvedeného preto navrhol, aby odvolací súd ho oslobodil spod obžaloby.

Obžalovaný C. C. D. v podstate zhodne ako obžalovaný A. B. v prvom rade poukázal na nezákonnosť vznesenia obvinenia, a to uznesením zo dňa 8.12.2023 pod ČVS: KUJP-95/OVEK-2002 Krajským úradom vyšetrovania v Žiline mu bolo podľa § 163 ods. 1 Tr. por. vznesené obvinenie za trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Tr. zák., v jednočinnom súbehu s trestným činom skrátania dane a poistného podľa § 148 ods. 1 a 5 Tr. zák.

Z textu uznesenia o vznesení obvinenia a následnej obžaloby voči jeho osobe, možno konštatovať nejednotnosť týchto skutkov, pretože bol obžalovaný za pokračovací trestný čin skrátenia dane a poistného podľa § 148 ods. 4 Tr. zák., účinného do 31.12.2005 formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. do 31.12.2005.

Z popisu skutkov, ktoré sú uvedené v uznesení o vznesení obvinenia zo dňa 8.12.2003 a skutku uvedenom v obžalobe, ktoré sa týkajú jeho osoby, je zrejmá obsahová ako aj formálna nejednotnosť skutkov, ktoré sú opísané, a ktoré sa mu kladú za vinu.

Táto nejednotnosť spočíva v označení trestných činov, ktorých sa mal dopustiť, spôsobu akých sa mal dopustiť v popise jednotlivých skutkov, ako aj v podpoložke označených minerálnych olejov, kedy v uznesení o vznesení obvinenia sa uvádza nomenklatúra 27.10.19.91 a 27.10.19.61 a 27.10.00.97 a 27.10.19.99, zatiaľ čo v obžalobe a rozsudku je definovaná motorová nafta pod položkou kombinovanej nomenklatúry 27.10.19.41. Ku zhojeniu uvedenej nejednotnosti nikdy nedošlo.

V zmysle Trestného poriadku, konkrétne § 199 a nasledujúce je možné konštatovať, že obvinenie možno osobe dôvodne podozrivej zo spáchania konkrétneho trestného činu vzniesť iba pre skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, čo sa v tomto prípade nestalo, a preto konštatuje, že trestné konanie vedené proti jeho osobe je pre uvedené formálne nedostatky nezákonné.

Keďže namietaná nezákonnosť trestného stíhania s prihliadnutím na to, že absentuje jednota skutku uvedená v uznesení o vznesení obvinenia s obžalobou samotnou, ako aj s uznesením o začatí trestného stíhania vo veci, neostáva mu nič iné len namietat ako nezákonné aj získané dôkazy, ktoré súd v odôvodnení cituje, a ktoré podľa odôvodnenia slúžia na odôvodnenie rozhodnutia súdu o vine a treste. Predovšetkým ide o účtovné doklady, protokoly daňového úradu, ale aj ďalšie dôkazy, na ktoré sa súd v odôvodnení odvoláva, keď uvádza, že pri domovej prehliadke u obžalovaného C. C. D. sa našli aj listiny týkajúce sa obchodov s minerálnymi olejmi, pritom z odôvodnenia, a to je ďalší namietaný prvok nezákonnosti, nie je ani len zrejmé, o aké ďalšie listiny by malo ísť, o ktoré súd opiera svoju úvahu o dôvodnosti obžaloby a uznania viny obžalovaného.

Vzhľadom na vyššie uvedené preto je toho názoru, že na podklade výsledkov vykonaného dokazovania nemožno bez ďalšieho ustáliť výšku celkovej škody, preto aj v tomto kontexte namieta nezákonnosť vykonaného dokazovania. Svedkyňa C. C. O., splnomocnenkyňa poškodeného, počas svojej výpovede uviedla, že nemala k dispozícii celú daňovú a účtovnú dokumentáciu, a C. A. P. znalkyňa z odboru ekonómia a manažment rovnako uviedla, že nemala k dispozícii celú dokumentáciu, napriek tomu súd vo svojom rozsudku ustálil výšku spôsobenej škody.

Keďže v celom rozsahu popiera spáchanie skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, a to z dôvodov, že nikdy nekonal v úmysle skrátiť spotrebnú daň z minerálnych olejov, pretože činnosť spoločnosti E. F., E. v predmete obchodovania s minerálnymi olejmi nikdy neriešil, o tento obchod sa nestaral a nemal z týchto obchodov žiaden benefit. Pri komunikácii s dotknutými orgánmi, ak listiny podpisoval, tak vychádzal len z informácií, ktoré mu poskytla účtovníčka, prípadne spoluobvinený A. B..

Vzhľadom na to, že dôvody odvolania vyššie uvedené, sú procesného charakteru, preto je presvedčený o tom, že spôsobujú nezákonnosť celého trestného konania, navyše okresný súd posudzoval údajnú jeho zodpovednosť iba s odkazom na skutočnosť, že v rozhodnom období bol konateľom spoločnosti E. F., E., a v podstate celá argumentácia sa zúžila na konštatovanie súdu, že hoci podľa jeho vyjadrenia ten obchod s minerálnymi olejmi neriešil, je táto argumentácia obžalovaného vyvrátená tým, že v rozhodnom období bol jediným konateľom spoločnosti E. F., E. a aj sám mal na hlavnom pojednávaní uviesť, že keď bol jediný konateľ spoločnosti, tak z pozície konateľa podpisoval aj nejaké veci v prípade obchodovania s minerálnymi olejmi.

Vyššie zvýraznená argumentácia súdu je jedinou argumentáciou, ktorá de facto odôvodňuje jeho zodpovednosť, hoc aj súdu bolo známe, že všetci vypočutí svedkovia konštatovali, že to bol A. B., ktorý mal na starosti obchod s minerálnymi olejmi, a on mal na starosti zmenáreň a autodopravu.

Účtovníčka spoločnosti E. F., E.. Ing. Q. R. na hlavnom pojednávaní popisovala, akým spôsobom k nej boli distribuované účtovné doklady a uviedla aj to, že tieto doklady im nosil aj konateľ, teda on, avšak zároveň potvrdila aj skutočnosť, že veci okolo minerálnych olejov s ňou komunikoval pán B..

Svedok a v minulosti aj spoluobvinený S. F. okrem iného uviedol, že v spoločnosti E. F., E. pôsobil pán D. aj pán B.. M. D. bol konateľom, pán B. bol majiteľ, konateľ. Pán D. prevádzkoval zmenáreň, a potom spoločne robili v doprave. Mali plachtové návesy atď. Špeditér bol on a pán D.. Naftu a tieto veci riešil pán B.. M. D. vedel, že spoločnosť obchoduje s olejmi.

Svedkyňa J. J. B. J. na hlavnom pojednávaní okrem iného uviedla, že pán C. D. sa venoval kamiónovej doprave, bol dispečer. Pán B. sa venoval pohonným hmotám, predaju pohonných látok a C. D. vyťažoval kamióny, venoval sa iba špedícii. Po odchode D. sa v spoločnosti pokračovalo aj s olejmi a pohonnými hmotami.

Svedok L. I. na hlavnom pojednávaní okrem iného uviedol, že nevie, čo v spoločnosti robili pán D. a pán B., napriek tomu uviedol a jeho výpoveď je potrebné hodnotiť ako alibistickú, že všetci robili všetko, ale zároveň dodal, že pán D. mu nejaké extra pokyny nedával, skôr pán B. bol riadiaci, D. dával málo pokyny, veľmi málo.

Svedok L. E. na hlavnom pojednávaní vypovedal, že pozná spoločnosť E. F., E., nepamätá si pritom, či bol jej zamestnancom, ale pamätal si, že v spoločnosti E. F., E.. C. D. robil dopravu a A. B. oleje.

Vyššie uvedených svedkov považujeme za tie osoby, ktoré v reálnom čase poznali a možno tvrdiť, že si aj pamätali, aká bola činnosť spoločnosti E. F., E., aká bola jej vnútorná štruktúra, a kto mal aké kompetencie v spoločnosti s prihliadnutím na jeho osobu a osobu A. B..

Zo všetkých týchto relevantných výpovedí vyplýva, že bol síce konateľom spoločnosti, ale riadiacim pracovníkom, ktorý riadil a komunikoval obchodovanie s olejmi, bol A. B..

V tomto prípade preto nemožno, s prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti, odvodzovať takpovediac absolútnu a objektívnu zodpovednosť jeho osoby, a to z tej skutočnosti, že bol v rozhodnom období konateľom spoločnosti. Tejto argumentácii nahráva aj fakt tvrdený v obžalobe, že obvinený A. B. a obvinený C. C. D. sú spoluobvinenými v prvom bode obžaloby, pričom prokuratúra so znalosťou vnútornej štruktúry spoločnosti E. F., E. a so znalosťou toho, kto a čo mal na starosti v spoločnosti, definovala obvineného A. B. ako osobu vystupujúcu v pozícii riadiaceho pracovníka pre obchodovanie s minerálnymi olejmi. Z uvedeného teda vyplýva, že v tomto prípade ani prokuratúra neuvažuje o absolútnej a objektívnej zodpovednosti jeho osoby, pretože zavinenie vzhliada u A. B., aj keď tento nebol konateľom spoločnosti, ale riadiacim pracovníkom pre obchodovanie s minerálnymi olejmi.

Z tejto skutočnosti možno následne odvodiť aj to, že s prihliadnutím na svedkami popísaný skutkový stav, že nemožno považovať jeho osobu, ktorá naplnila všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu, pokračovacieho trestného činu skrátenia dane a poistného, pretože ohľadne jeho osoby absentuje zavinenie.

V rozhodnom období zodpovednosť jeho osoby, ako konateľa spoločnosti E. F., E. bola upravená v obchodnom zákonníku, konkrétne v § 135a Obchodného zákonníka.

Podľa Obchodného zákonníka v znení platnom do 30.9.2004, konkrétne § 135a ods. 1, prvá veta, konatelia sú povinní vykonávať svoju pôsobnosť s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti, a všetkých jej spoločníkov. Podľa ods. 3, konateľ nezodpovedá za škodu, ak preukáže, že postupoval pri výkone svojej pôsobnosti s odbornou starostlivosťou a v dobrej viere, že koná v záujme spoločnosti.

Podľa Uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 Obdo/106/2020 Najvyšší súd ustálil, že požiadavka konať s odbornou starostlivosťou pri výkone funkcie konateľa spoločnosti s ručením obmedzeným podľa § 135a ods. 1 Obchodného zákonníka je splnená, ak konateľ vykonáva túto funkciu s potrebnými znalosťami, teda informované a pri konkrétnom rozhodovaní vynaloží primerané úsilie na využitie všetkých rozumne dostupných informačných zdrojov a na ich základe starostlivo zváži možné

výhody/nevýhody (rozpoznateľné riziká s cieľom ich minimalizovať) existujúcich možností konateľského rozhodnutia v prospech spoločnosti. Splnenie povinnosti konať informované je nevyhnutné posudzovať z pohľadu ex ante, t.j. s prihliadnutím na skutočnosti, ktoré mu boli, mohli alebo mali byť známe v okamihu, v ktorom rozhodnutie konateľ vykonal.

Konateľ objektívne (bez ohľadu na zavinenie) zodpovedá za riadny výkon funkcie s odbornou starostlivosťou a nie za výsledok svojej činnosti. Ak konateľ preukáže, že pri výkone svojej pôsobnosti postupoval s odbornou starostlivosťou a v dobrej viere, že koná v záujme spoločnosti, nie je možné vyvodzovať jeho zodpovednosť za škodu ani v prípade, keby následky dotknutej činnosti boli pre spoločnosť negatívne alebo ak by sa jej očakávaný výsledok nedostavil.

Zodpovednosť konateľa za škodu je vylúčená, ak pri podnikateľskom rozhodovaní mohol mať rozumne za to, že na základe náležitých informácií koná v prospech spoločnosti.

Z vyššie uvedeného rozhodnutia Najvyššieho súdu možno odvodiť aj tvrdenie, že ak samotná obžaloba pozná skutkový a právny stav vecí a vie, že v spoločnosti fungovala aj funkcia riadiaceho pracovníka pre obchodovanie s minerálnymi olejmi, ktorá aj podľa tvrdení svedkov komunikovala s tretími osobami a ak by pri poznaní, že všetci relevantní svedkovia potvrdili, že C. C. D. ako konateľ spoločnosti E. F., E. obchodovanie s minerálnymi olejmi realizoval len na základe podkladov a informácií A. B. a takéto podklady pomocou zmluvnej účtovníčky poskytoval aj súdom uvádzanému Daňovému úradu či Colnému úradu, tak táto jeho činnosť sama o sebe nepotvrďuje jeho zodpovednosť za skutok, ktorý sa mu dáva za vinu. Zodpovednosť konateľa spoločnosti totiž nie je absolútnou zodpovednosťou. Ak výnimočne niečo podpísal, tak sa tak dialo na základe podkladov, ktoré realizovali a spracovávali iné osoby, vrátane A. B..

Obžalovaný v ďalšom poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10 To/34/2014 v spojení s Rozsudkom Okresného súdu v Poprade v konaní 2T/123/2011, kde v obdobnom konaní súdy rozhodli o vine a treste len jedného z konateľov v obchodnej spoločnosti s ručením obmedzeným, za skutok, kedy v tom čase mala spoločnosť dvoch rovnocenných konateľov, keď súdy zobrali do úvahy vnútorné členenie spoločnosti a rozdelenie jednotlivých činností, ktoré spoločnosť vykonávala. Teda, súd nezobral v tomto prípade do úvahy absolútnu zodpovednosť oboch konateľov, ale rozlišoval, kto problematiku v súvislosti s trestným činom krátenia daní a poistného riešil.

Preukázaný skutkový stav totiž nepochybne potvrdzuje, že on neriešil a žiadnym spôsobom nevybavoval obchody týkajúce sa motorovej nafty či iných minerálnych olejov.

Na základe vyššie uvedených skutočností preto navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a rozhodol o oslobodení jeho osoby spod skutku obžaloby alebo alternatívne zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec vrátil tomuto súdu na opätovné prejednanie veci.

Na podklade odvolania prokurátora a obžalovaných krajský súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že odvolania obžalovaných ohľadne viny nie sú dôvodné a rovnako aj odvolanie prokurátora v rozsahu neuloženia peňažného trestu obžalovaným. Odvolací súd však zistil pochybenia v napadnutom rozsudku, ktoré by mohli zakladať podanie dovolania a na tieto pochybenia v podrobnostiach v ďalšom poukáže.

Odvolací súd v prvom rade považuje za nutné zaujať stanovisko k odvolaniu prokurátora, ktorý podal odvolanie v neprospech obžalovaných a podaným odvolaním sa domáhal, aby odvolací súd uložil obžalovaným, každému z nich samostatne popri už uložených trestoch aj peňažné tresty. K odvolaniu krajského prokurátora, pokiaľ sa týka neuloženia obžalovaným peňažných trestov, považuje za nutné aj odvolací súd poukázať, že dĺžka trestného stíhania v predmetnej trestnej veci bola skutočne neprimerane dlhá a navyše nie je možné vylúčiť, že navrhovaným uložením peňažného trestu, by mohlo dôjsť k prípadnému zmareniu vymáhania neuhradenej spotrebnej dane z minerálnych olejov, tak ako to uviedla zástupkyňa poškodenej strany na hlavnom pojednávaní dňa 17.8.2021 C. C. O., že tento dlh si budú uplatňovať v samostatnom konaní, teda nie je vylúčené, že prokurátorom navrhované uloženie peňažných trestov obžalovaným by bolo nevyhnutné vzhľadom na neuhradenú spotrebnú daň. Odvolací súd preto nevyhovet odvolaniu krajského prokurátora a ním podané odvolanie ako nedôvodné zamietol.

K argumentácii obžalovaných, že rozhodnutie súdu je nezákonné, nakoľko je založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonávané v štádiu prípravného konania zákonným spôsobom, a to z dôvodu, že pre skutky, pre ktoré im bolo vznesené obvinenie a napokon podaná obžaloba, nebolo začaté trestné stíhanie, považuje za nutné odvolací súd poukázať, že z uznesenia vyšetrovateľa Krajského úradu justičnej polície PZ v Žiline ČVS: KUJP- 95/OVEK-2002 z 29.04.2003, nepochybne vyplýva, že bolo podľa § 160 ods. 1 Tr. por. účinného v čase vydania uznesenia začaté trestné stíhanie pre trestný čin podľa § 148 ods. 1, 5 Tr. zák. účinného do 31.12.2005 a iné a trestné stíhanie bolo začaté práve pre ten skutok, pre ktorý bolo následne uznesením ČVS: ČVS: KUJP- 95/OVEK-2002 z 08.12.2003 podľa § 163 ods. 1 Tr. por. účinného v čase vydania rozhodnutia vznesené obvinenie A. B. a spol. pre trestný čin podľa § 148 ods. 1, 5 Tr. zák. účinného do 31.12.2005. Tento nepochybný záver je možné urobiť z popisu skutku, kde okrem spôsobu konania a následku je, a to na strane tri citovaného uznesenia uvedené, že spol. A., E., E. H. I., IČO: XX XXX XXX a ďalšie doposiaľ nestotožnené subjekty, čo nepochybne zahŕňa aj subjekty v prospech a v mene ktorých bolo konané, teda aj E. F., E., G. XX, E. H. I., IČO: XX XXX XXX. Navyše táto skutočnosť vyplýva aj z uznesenia ČVS: KUJP-95/OVEK-2002 z 25.08.2003, ktoré predchádzalo uzneseniu ČVS: KUJP-95/OVEK-2002 z 08.12.2003, ktorým bolo vznesené obvinenie A. B. a spol., kde v rámci vznesenia obvinenia už skutok, pre ktorý bolo zákonným spôsobom začaté trestné stíhanie, a to uznesením zo dňa 29.04.2003, obsahuje okrem spoločnosti A., E., E. H. I. Q. E. E. F., E., Spišská Nová Ves.

Nepochybil preto okresný súd pokiaľ obžalobu podanú prokurátorom prijal a na hlavnom pojednávaní vykonal kontradiktórnym spôsobom konania dokazovanie, a to v rozsahu nevyhnutnom pre zákonné rozhodnutie v trestnej veci obžalovaných. V tomto smere odvolací súd poukazuje na ustálenú súdnu prax, že totožnosť skutku je zachovaná vtedy, ak je zachovaný čiastočne aspoň následok, čo v teraz posudzovanej trestnej veci je následok na spotrebnej dani z minerálnych olejov. Vzneseniu obvinenia, následne podaniu obžaloby a vyhláseniu rozsudku okresným súdom nepochybne predchádzalo aj začatie trestného stíhania vo veci, a to aj pre skutky, pre ktoré boli napadnutým rozsudkom okresným súdom uznaní za vinných, a preto argumentácia obžalovaných poukazujúc na teóriu otráveného stromu a plodov tohto stromu v žiadnom prípade neobstojí.

Odvolací súd v tomto smere poukazuje aj na argumentáciu krajského prokurátora, ktorý na vyššie uvádzané obhajobné tvrdenie obžalovaných reagoval tak v záverečnom návrhu na hlavnom pojednávaní na okresnom súde dňa 6. novembra 2023 a následne v písomnom vyjadrení k odvolaniam obžalovaných.

Odvolací súd okrem vyššie uvedeného považuje za nutné poukázať aj na aktuálnu súdnu prax týkajúcu sa otázky potreby začatia trestného stíhania, tak ako je to uvedené v stanovisku č. 63 publikované v zbierke rozhodnutí NS SR č. 6/2022 – rozsudok NS SR sp. zn. To 5/2021 z 23.06.2022, podľa ktorej samotná skutočnosť, že pred vydaním uznesenia o vznesení obvinenia podľa § 206 Tr. por. nebolo vydané uznesenie o začatí trestného stíhania podľa § 199 Tr. por., neznamená, že trestné stíhanie nezačalo. Uznesenie o začatí trestného stíhania má povahu procesného rozhodnutia, ktoré policajtovi umožňuje vykonávať úkony podľa Trestného poriadku (§ 199 ods. 5 Tr. por.). Kým pre vydanie uznesenia o začatí trestného stíhania je potrebné zistiť len tie informácie a skutočnosti, ktoré umožnia opísať skutok s uvedením miesta, času, prípadne iných okolností, za akých k nemu došlo a o aký trestný čin v tomto skutku ide (§ 199 ods. 3 Tr. por.). Pre vydanie uznesenia o vznesení obvinenia treba zistiť ešte navyše aj informácie a skutočnosti, ktoré poukazujú na dostatočne odôvodnený záver, že daný skutok, ktorý napĺňa znaky trestného činu, spáchala určitá osoba (§ 206 ods. 1, ods. 3 Tr. por.). Preto aj keď formálne uznesenie o začatí trestného stíhania nebolo pred vydaním uznesenia o vznesení obvinenia vydané, avšak uznesenie o vznesení obvinenia spĺňa zákonné náležitosti podľa § 206 ods. 3 Tr. por., treba ho vzhľadom na § 206 ods. 2 Tr. por. považovať aj za uznesenie o začatí trestného stíhania (s poukazom na bod IV. stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR z 23. septembra 2019, sp. zn. Tpj 47/2019, S 33/2019). V takom prípade sa od vydania uznesenia o vznesení obvinenia (ktoré je fakticky aj uznesením o začatí trestného stíhania) posudzuje aj použiteľnosť dôkazov vykonaných v trestnom konaní odhliadnuc od dôkazov, ktoré je možné získať z dôkazných prostriedkov aj pred začatím trestného stíhania podľa Trestného poriadku alebo podľa osobitného zákona (§ 119 ods. 3 Tr. por.).

K ďalším odvolacím námietkam obžalovaného C. C. D., že okresný súd jeho vinu založil predovšetkým na dôkaze, že v rozhodnom období bol konateľom spoločnosti E. F., E., hoci v skutočnosti obchod s minerálnymi olejmi neriešil a v tomto smere poukázal na viacero výpovedí svedkov svedčiacich v jeho prospech. Odvolací súd rovnako ako okresný súd však považuje za nutné zdôrazniť, že v období, ako je to ohraničené v prvom bode napadnutého rozsudku, bol obžalovaný C. C. D. jediným konateľom spoločnosti E. F., E. a z výsledkov vykonaného dokazovania bolo aj preukázané, že z pozície konateľa podpisoval aj listiny súvisiace s obchodovaním s minerálnymi olejmi. Z konštrukcie skutku napokon

táto skutočnosť aj vyplýva, že on bol v pozícii konateľa spoločnosti a obžalovaný A. B. v pozícii riadiaceho pracovníka pre obchod s minerálnymi olejmi. Z tohto dôvodu konanie obžalovaného C. C. D. a obžalovaného A. B. bolo právne kvalifikované ako konanie v spolupáchateľstve.

Na tomto závere nemohla nič zmeniť ani argumentácia obžalovaného pokiaľ poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a na ustanovenie § 135a Obchodného zákonníka v znení platnom do 30.9.2004, teda že podľa prvej vety konatelia sú povinní vykonávať svoju pôsobnosť s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej spoločníkov a podľa ods. 3, že konateľ nezodpovedá za škodu, ak preukáže, že postupoval pri výkone svojej pôsobnosti s odbornou starostlivosťou a v dobrej viere, že koná v záujme spoločnosti, nakoľko pokiaľ obžalovaný C. C. D. ako konateľ aj konal s odbornou starostlivosťou, ale neuhradením spotrebnej dane z minerálnych olejov naplnil ako trestne zodpovedný subjekt v priamom úmysle všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu skrátenia dane a poistného podľa § 148 ods. 4 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. (účinného do 31.12.2005), a to formou spolupáchateľstva § 9 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31.12.2005.

Na jednej strane je spôsobenie škody a zodpovednosť konateľa spoločnosti podľa ustanovení Obchodného zákonníka, ale vzhľadom na záver okresného ako aj odvolacieho súdu, že konanie obžalovaného vykázalo znaky trestného činu skrátenia dane a poistného, tak ako je to vyššie podrobne uvedené, odvolací súd túto argumentáciu obžalovaného z pohľadu trestnoprávnej zodpovednosti posúdil ako právne irelevantnú.

Rovnako na závere o vine obžalovaného nemohla nič zmeniť ani skutočnosť, že v spoločnosti fungovala aj funkcia riadiaceho pracovníka pre obchodovanie s minerálnymi olejmi, ktorá aj podľa tvrdení svedkov komunikovala s tretími osobami, ktorú skutočnosť v rámci výsluchu potvrdzovali viacerí svedkovia, naďalej ostáva právna zodpovednosť obžalovaného ako konateľa spoločnosti E. F., E., o čom napokon svedčia ním podpísované podklady adresované daňovému úradu či colnému úradu a trestnoprávnej zodpovednosti sa nemohol zbaviť ani tým, že konal na základe podkladov, ktoré realizovali a spracovávali iné osoby, vrátane spoluobžalovaného A. B..

Rozsudkom Okresného súdu v Poprade sp. zn. 2T/123/2011, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10 To/34/2014, kde v obdobnom konaní súdy rozhodli o vine a treste len jedného z konateľov v obchodnej spoločnosti s ručením obmedzeným, za skutok, kedy v tom čase mala spoločnosť dvoch rovnocenných konateľov, keď súdy zobrali do úvahy vnútorné členenie spoločnosti a rozdelenie jednotlivých činností, ktoré spoločnosť vykonávala, svedčí len o správnosti rozhodnutia okresného súdu v teraz posudzovanej trestnej veci, nakoľko obžalovaný C. C. D. bol jediným konateľom obchodnej spoločnosti. Taktiež ako jediný konateľ spoločnosti podpisoval rôzne listiny, ako napríklad žiadosť spoločnosti E. F. E. o zaregistrovanie spoločnosti ako predajcu minerálnych olejov zo dňa 1.2.2002 adresovaná na Colný úrad Poprad. Žiadosť je napísaná a podpísaná konateľom Ing. C. D.. V prílohe je uvádzaný predpokladaný nákup a predaj dodávateľov minerálnych olejov. Súčasťou sú listiny, ako doplnenie nových skutočností v obchodnom styku zo dňa 7.10.2003, ktoré spoločnosť E. F. E. adresovala Colnému úradu Poprad, kde uviedla nových dodávateľov a nové minerálne oleje v predaji. Odpoveď na výzvu Colného úradu Poprad zo dňa 4.7.2003, kde v prílohe spoločnosť E. F. E. zaslala kompletný zoznam minerálnych olejov, s ktorými obchoduje. Ohlásenie nových odberateľov a druhov minerálnych olejov zo dňa 26.5.2003 adresované spoločnosťou E. F. E.. Colnému úradu Poprad. Žiadosť o doplnenie údajov registrácii na spotrebnú daň z minerálnych olejov zo dňa 19.3.2003 adresovaná spoločnosťou podpísanou konateľom C. C. D. na Colný úrad Poprad.

Správne okresný súd v dôvodoch napadnutého rozsudku poukázal na výpisy z obchodného registra, z ktorého je nesporné, že obaja obžalovaní v rozhodnom období boli zodpovedné osoby v jednotlivých spoločnostiach. Z výpisu z obchodného registra spoločnosti E. F. je zrejmé, že spoločnosť mala sídlo na G. XX, E. H. I.. Deň zápisu spoločnosti je 2.11.2001. V rozhodnom období, teda prvý skutok napadnutého rozsudku, bol obžalovaný C. C. D. spoločníkom v spoločnosti, t. j. od 2.11.2001 do 19.12.2005 a konateľom od 2.11.2001 do 15.3.2004 s tým, že funkciu ukončil ku dňu 29.7.2003. V rozhodnom období, ohľadne skutkov pod bodom jedna a dva napadnutého rozsudku bol obžalovaný A. B. spoločníkom v spoločnosti od 2.11.2001 do 9.6.2002 a od 29.7.2003 do 28.11.2005 konateľom spoločnosti E. F. E..

Z výpisu z obchodného registra spoločnosti A. E. vyplynulo, že obžalovaný A. B. bol v rozhodnom období, teda ohľadne skutku pod bodom tri napadnutého rozsudku spoločníkom a konateľom, a to od 10.7.2000 do 18.9.2006. Z listinného dôkazu, ktorý bol na hlavnom pojednávaní zákonným spôsobom prečítaný bolo preukázané, že dňa 4.6.2002 došlo k prevodu obchodného podielu obžalovaného A. B. na P. G.. Z

výpovede svedka P. G. však vyplynulo, že v máji roku 2003 odišiel do Kanady a vrátil sa v roku 2016, žiadne účtovné doklady spoločnosti A. neprevzal, nemá vedomosť, kde je účtovníctvo spoločnosti A. a napokon v mene spoločnosti nikdy neobchodoval, vrátane nafty a minerálnych olejov.

Výpoveď svedka P. G. aj odvolací súd vyhodnotil ako hodnovernú a pokiaľ bol donútený, aby podpísal listiny, z obavy o seba a svoju rodinu ušiel do Kanady. Vierohodnosť jeho výpovede potvrdzuje napokon konanie pred Okresným súdom Košice I pod sp. zn. Sro 11745/V-46, v ktorom konaní súd vyzval prípisom zo dňa 31.7.2002 spoločnosť A. E., aby v lehote 5 dní doplnila svoj návrh o údaje, a to deň zániku funkcie konateľa A. B. a deň vzniku funkcie konateľa P. G. a doložila potrebné listiny a zaplatila súdny poplatok. Nakoľko sa uvedené neudialo, tak Okresný súd Košice I uznesením sp. zn. Sro 11745/V-46, 28 Zpz 1122/2002 zo dňa 21.11.2002 zastavil konanie o návrhu navrhovateľa spoločnosti A. E. na zápis zmien v obchodnom registri. Na podklade uvedeného aj odvolací súd sa stotožnil s názorom okresného súdu, že aj po 4.6.2002 bol obžalovaný A. B. osobou, ktorá riadila spoločnosť A. E. a teda osobou za spoločnosť zodpovednou.

K námietkam obžalovaných, že výsledkami vykonaného dokazovania nebola bez akýchkoľvek pochybností ustálená výška spôsobenej škody, ktorá je navyše kvalifikačným kritériom, odvolací súd rovnako ako okresný súd poukazuje na závery znaleckého posudku znalkyne z odboru Ekonomia a manažment, odvetvie účtovníctvo a daňovníctvo C. A. P., ktorá na podklade len na zaistených účtovných dokladoch spoločnosti E. F., E. a A., E. ustálila nákup, predaj a stav zásob minerálnych olejov, najmä nafty a benzínu za obdobie od 1.1.2002 do 8.12.2003, o čom spracovala prehľadnú tabuľku nákupu, predaja a stavu zásob minerálnych olejov za každú dispozíciu s minerálnymi olejmi a pre každý druh minerálneho oleja osobitne s uvedením dodávateľov a odberateľov. Takto zistené skutočnosti porovnala so zisteniami Colného úradu Košice uvedenými v odbornom vyjadrení č. 40526/2008-5638 zo dňa 2.7.2008 a Colného úradu Prešov v protokole zn. 72468/2008-6238 zo dňa 12.12.2008. Keďže znalkyni bolo predložené množstvo dokladov, ktoré neboli zoradené systematicky, navyše v predložených dokladoch sa nachádzali aj časti účtovných kníh za sledované obdobie, tie však neboli úplné a pri niektorých dokladoch a účtovných zostavách boli nájdené viaceré odlišné verzie za jednotlivé obdobia, preto nákup a predaj minerálnych olejov bol zisťovaný na základe prvotných dokladov, a to vydané faktúry, prijaté faktúry, dodacie listy, výdajky zo skladu, plniace lístky, kniha výkazov denných a mesačných obrátov, pásky z registračnej pokladnice. Údaje z prvotných dokladov konfrontovala s informáciami z ďalších dostupných dokladov, a to skladových kariet, dokladov o úhradách, pokladničné doklady a výpisy z účtov, pokladničných kníh, kníh bankových dokladov, denných a mesačných závierok registračnej pokladne, protokolu o vykonanej kontrole Colného úradu Prešov zn. 7268/2008-6238, odborného vyjadrenia Colného úradu Košice č. 40526/2008-5638. Záver o výške spôsobenej škody bol tak ustálený len na podklade dokladov, o ktorých neboli žiadne pochybnosti a v prípade pochybností nebol doklad braný do úvahy, teda nebol braný do úvahy nákup alebo predaj minerálneho oleja na ňom uvedený.

Nepochybil preto okresný súd, keď pre záver o vine a výške spôsobenej škody vychádzal zo záverov vyššie uvádzanej znalkyne a napokon okresný súd v dôvodoch napadnutého rozsudku podrobne rozviedol, o aké množstvá minerálnych olejov sa jednalo, a aká mala byť odvedená daň za jednotlivé obdobia, tak ako sú uvedené v skutkoch napadnutého rozsudku. Odvolací súd s týmto záverom okresného súdu sa v celom rozsahu stotožnil a v podrobnostiach preto naň poukazuje.

Z osvedčenia Colného úradu Poprad o registrácii na spotrebnú daň z minerálnych olejov bolo preukázané, že spoločnosti E. F. E., ako aj A. E. získali osvedčenie registrovaného obchodníka s prideleným registračným číslom a obom spoločnostiam, ako daňovým subjektom, vznikla daňová povinnosť dňom zistenia držby minerálneho oleja, ktorého pôvod a spôsob nadobudnutia nevedeli preukázať. Došlo takto u nich k naplneniu statusu daňového dlžníka v zmysle § 5 písm. j/ zákona č. 239/2001 Z. z., podľa ktorého daňovým dlžníkom je právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá nevie preukázať pôvod a spôsob nadobudnutia minerálneho oleja, ktorý má v držbe.

Daňový dlžník je v zmysle § 23 ods. 4 zákona č. 239/2001 Z. z. povinný predložiť colnému úradu daňové priznanie najneskôr nasledujúci pracovný deň po dni vzniku daňovej povinnosti a v rovnakej lehote zaplatiť daň. Ak však daňová povinnosť vzniká počas zdaňovacieho obdobia opakovane, vzťahuje sa na postup daňového dlžníka ustanovenie § 23 ods. 2 Zákona č. 239/2001 Z. z., t. j. najneskôr do 25-dňa mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom vznikla daňová povinnosť, predložiť colnému úradu daňové priznanie vyhotovené podľa vzoru ustanoveného všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá ministerstvo a v rovnakej lehote zaplatiť daň mieste príslušnému colnému úradu.

Povinnosť obžalovaných podávať v zmysle vyššie uvedeného daňové priznania vyplynula aj z protokolov, odborných vyjadrení a správ colných úradov, ako ja z výpovedí svedkov C. C. O., C. L. M., C. J. A.. Rovnaký záver vyplýva aj z výpovede svedkov C. Q. L. a C. L. J..

Na podklade vyššie uvedeného preto ani odvolací súd nemal žiadne pochybnosti o vine obžalovaných, tak ako ju ustálil okresný súd vo výroku napadnutého rozsudku, a to na podklade výsledkov vykonaného dokazovania o protiprávnom konaní obžalovaných v rozsahu, ako je to ustálené v jednotlivých skutkoch rozsudku. Na tomto závere okresného súdu nemohla nič zmeniť ani skutočnosť rozdielného zaradzovania žalovanej komodity, a to podľa podpoložky kombinovanej nomenklatúry, pretože nepochybne došlo ku držbe minerálneho oleja v podobe motorovej nafty, resp. benzínu, ktorého pôvod a spôsob nadobudnutia nevedeli obžalovaní preukázať.

Okresný súd nepochybil ani v právnom posúdení konania obžalovaných, pokiaľ ich konanie posudzoval podľa Trestného zákona účinného v čase spáchania žalovaných skutkov, nakoľko posúdenie ich protiprávneho konania podľa tohto zákona bolo pre páchatel'ov priaznivejšie, tak ako na to poukazuje ustanovenie § 2 ods. 1 Tr. zák. č. 300/2005 Z. z. účinného od 1.1.2006, teda Trestného zákona č. 140/1961 Zb. z. (účinného do 31.12.2005) účinného v čase, keď okresný súd rozhodoval o vine obžalovaných, nakoľko trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší, pričom v teraz posudzovanej trestnej veci Trestný zákon účinný v čase spáchania skutku bol ako celok v celom rozsahu pre páchatel'ov priaznivejší.

Na podklade výsledkov vykonaného dokazovania ani odvolací súd nezistil žiadne pochybenie zo strany okresného súdu, pokiaľ aplikoval pri ukladaní trestu odňatia slobody obžalovaným ustanovenie o mimoriadnom znížení trestu podľa § 40 ods. 1, 5 Tr. zák. účinného do 31.12.2005 a ukladal obžalovaným tresty pod zákonom stanovenú trestnú sadzbu, čo aj podľa odvolacieho súdu má svoju oporu v neprimeranej dĺžke trestného konania, ale aj s poukazom na osoby obžalovaných, u ktorých možno predpokladať dosiahnutie účelu trestu, tak ako na to poukázal okresný súd, uložením trestov odňatia slobody, ktorých výkon bude podmienene odložený na primeranú skúšobnú dobu.

Okresný súd však pochybil, pokiaľ uložil obžalovaným podľa § 55 ods. 1 písm. c) Tr. zák. č. 140/1961 Zb. z. (účinného do 31.12.2005) trest prepadnutia veci v rozsahu, ako sú uvedené vo výroku napadnutého rozsudku, nakoľko trest sa nemôže a ani nesmie ukladať obžalovaným spoločne, nakoľko trest sa ukladá vždy obžalovanému individuálne, zohľadňujúc pritom kritéria ustanovenia § 23 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. z. účinného do 31.12.2005.

Odvolací súd takto nezákonne uložený trest prepadnutia veci preto zrušil a úlohou okresného súdu preto bude potrebné vykonať verejné zasadnutie a o zaistených veciach rozhodnúť po vykonaní dokazovania formou ochranného opatrenia v zmysle ustanovenia § 33 Tr. zák. (z. č. 300/2005 Z. z.), nakoľko v zmysle citovaného zákona, a to ustanovenia § 2 ods. 3 Tr. zák. ochranné opatrenie sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď sa o ochrannom opatrení rozhoduje. Z tohto dôvodu bol v napadnutom rozsudku zrušený aj výrok o uložení ochranného opatrenia, ktorým podľa § 73 ods. 1 písm. d) Tr. zák. č. 140/1961 Zb. z. účinného do 31.12.2005 bolo uložené zhabanie veci, nakoľko súd mal o zhabaní veci rozhodnúť podľa zákona účinného v čase rozhodovania.

Pochybenia okresného súdu, tak ako sú vyššie vytykané, bolo potrebné napraviť, nakoľko okresný súd závažným spôsobom porušil ustanovenia Trestného zákona. Odvolací súd tak vzhľadom na odvolanie obžalovaných, ktorí sa proti napadnutému rozsudku odvolali v celom rozsahu, zrušil v napadnutom rozsudku výrok o uložení peňažného trestu a výrok o uložení ochranného opatrenia, keďže šlo o oddeliteľnú časť napadnutého rozsudku a v rozsahu zrušenia vec vrátil okresnému súdu na prejednanie a rozhodnutie a v prevyšujúcej časti odvolania obžalovaných ako nedôvodné zamietol. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.